

Univerzita Karlova v Praze
Fakulta sociálních věd
Institut politologických studií

Žádost o změnu názvu DIPLOMOVÉ PRÁCE

Nový název:

Dopad působení amerických soukromých vojenských společností na monopol státu na legitimní násilí v případě USA a Iráku

Původní název:

Komparace působení soukromých vojenských společností a jejich zapojení v Iráku a v Afgánistánu

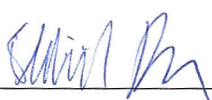
Autor: **Lenka Manasterská**

Obor a ročník: **Mezinárodní vztahy, 2. ročník mgr. studia**

Akademický rok: **2009/2010**

Vedoucí práce: **Doc. Mgr. Oldřich Bureš M.A., Ph.D**

Souhlasím se změnou: _____

Stále větší zapojení soukromých vojenských společností (SVS) v konfliktech po celém světě vzbuzuje v posledních letech narůstající zájem o tuto tematiku. Jejich působení vyvolává celou řadu otázek, mimo jiné to, zda je užití soukromých ozbrojených sil legitimní. Vzniká tak celá řada studií, které se zabývají mnohdy kontroverzními počiny těchto firem v některých mezinárodních konfliktech v různých oblastech světa. Obecně lze pozorovat snahy o určitou regulaci jejich počínání, které jsou však spojeny i se zvyšováním jejich legitimacy. Zde pak vyvstává další otázka, a to, zda soukromé vojenské společnosti a nárůst jejich zapojení nemění celkově normu, podle níž má demokratický stát legitimní monopol na užití násilí.

Samotné soukromé vojenské společnosti jsou soukromé subjekty, které poskytují celou škálu služeb na základě smluv s vládami suverénních států. Spojené státy americké využívají jejich služeb ve velké míře a to v různých oblastech poskytovaných služeb. Jejich největší zapojení bylo dlouhou dobu možné pozorovat právě v Iráku.

Zapojení SVS nezasahuje pouze stát vysílající, ale i stát přijímající. Je tedy důležité sledovat, jakým způsobem a do jaké míry užití soukromých kontraktorů ovlivňuje monopol státu na legitimní násilí v obou případech.

Práce se tedy bude zabývat tím, jestli užití SVS narušuje nebo popřípadě ovlivňuje monopol na legitimní násilí v případě USA a poté v případě Iráku.

Co se týče výzkumných otázek, jedná se o tyto:

Narušují soukromé vojenské společnosti monopol státu na násilí?

V případě, že ano, proč jsou státy ochotny se jej vzdát?

Dochází ke zvyšování nebo naopak snižování zapojení soukromých SVS v oblasti bezpečnosti?

V případě, že jsou zapojovány více, proč tomu tak je?

Případné hypotézy by pak měly být:

1. Využití služeb SVS a SBS v Iráku nenarušuje monopol na užití legitimního násilí Spojených států amerických,
2. Působení SVS a SBS narušuje monopol na užití legitimní násilí Iráku.

Co se týče připomínek a požadavků z Diplomového semináře, zapojila jsem do předkládaného projektu normativní rovinu, tedy vztah státu a SVS v rámci monopolu na násilí. Dále jsem pak více specifikovala konkrétní roli a vybrala druhý případ ke komparaci.

Předpokládaná struktura práce:

1. Úvod
2. Teoretická část
  - 2.1 Definice SVS, žoldnéřství
  - 2.2 Typologie a důvody užití
3. SVS a monopol státu na násilí
4. USA a užití SVS v kontextu monopolu na legitimní násilí
  - 4.1 Rozsah poskytovaných služeb
  - 4.2 Míra zapojení SVS
5. Irák a užití SVS v kontextu monopolu na legitimní násilí
  - 5.1 Rozsah poskytovaných služeb
  - 5.2 Míra zapojení SVS
6. Závěr

Seznam literatury:

Monografie:

Neperiodické:

Avant, D. (2005): *The Market for Force: The Consequences of Privatizing Security*, Cambridge: Cambridge University Press.

Avant, D. D.; Sigelman, L. (2006): *Globalization, Private Security and the Democratic Peace*. In: Epstein, R. A.; Vennesson, P. (eds.) (2006): *Globalization and Transatlantic Security*. European University Institute. Robert Schuman Centre for Advanced

Studies, on-line text, dostupné z:

< http://www.diplomatie.gouv.fr/fr/IMG/pdf/transatl_secuVennesson-2.pdf >.

Cockayne, J. (ed.) (2009): *Beyond Market Forces: Regulating the Global Security Industry*. New York: IPI.

Gulam, H. (2005): *The Rise and Rise of Private Military Companies*. New York: UNITAR

POCI, on-line text, dostupné z: <www.unitarpoci.org/theses/gulam.pdf>.

Holsti, K. J. (1996): *The State, War, and the State of War*. Cambridge: Cambridge University Press.

Hornstein, R. J. (2006): *Protecting Civilian Logisticians on the Battlefield*. *Army Logistician*, Vol. 38, No. 4, July-August, pp. 14-19, on-line text, dostupné z: <http://www.almc.army.mil/alog/issues/JulAug06/protect_civilian.html>.

Chesterman, S. – Lenhardt, C. (2007): *From Mercenaries to Market: The Rise and Regulation of Private Military Companies*. Oxford: Oxford University Press.

Jäger, T. – Kümmel, G. (eds.) (2007): *Private Military and Security Companies: Chances, Problems, Pitfalls and Prospects*. Wiesbaden: VS Verlag.

Kaldor, M. (2006): *New and Old Wars*. Cambridge: Polity Press.

Mandel, R. (2002): *Armies without States: The Privatization of Security*. Colorado: Lynne Rienner Publishers.

Møller, B. (2005): *Privatisation of Conflict, Security and War*. Copenhagen: Danish Institute for International Studies, on-line text, dostupné z:

<http://www.diis.dk/graphics/Publications/WP2005/bmo_privatisation_of_conflict.pdf>.

Percy, S. V. (2007): *Mercenaries: The History of a Norm in International Relations*. Oxford: Oxford University Press.

Schreier, F. - Caparini, M. (2005): *Privatising Security: Law, Practice and Governance of Private Military and Security Companies*. Geneva: DCAF, on-line text, dostupné z: <<http://www.dcaf.ch/publications/kms/details.cfm?lng=en&id=18346&nav1=4>>.

Singer, P.W. (2003): *Corporate Warriors: The Rise of the Privatized Military Industry*. Ithaca: Cornell University Press.

Periodické:

Andreas, P. - Price, R. (2001): *From War Fighting to Crime Fighting: Transforming the American National Security State*. *International Studies Review*, Vol. 3, No. 3, p. 31-52.

Wouters, P. (2010): *The Political, legal, and Military Implications of Outsourcing to Private Military Companies*. *Revista Academiei Fortelor Terestre*, Vol. 15 Issue 1, p. 81-86.